

FUNDACJA GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Archiwum i Muzeum Pomorskiej Armii Krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
87-100 Toruń, ul. Podmurna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

11396
X1109
EF

adres:
Aurelia Branicka
85-792 Bydgoszcz 52/2

poza Pom.
Okr. Nowogródek
ZWZ-AK

+ Sobota Waclaw

M-644/1296 Pom.

**SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI**

Sobota Wacław

J: M-644/12.36 Pom.

poza Pom. Okr. Nowogródek

ZW2-42

I./1. Relacja —

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora k. 3 s. 1-4

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora —

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 —

III./5. Inne ... —

IV. Korespondencja

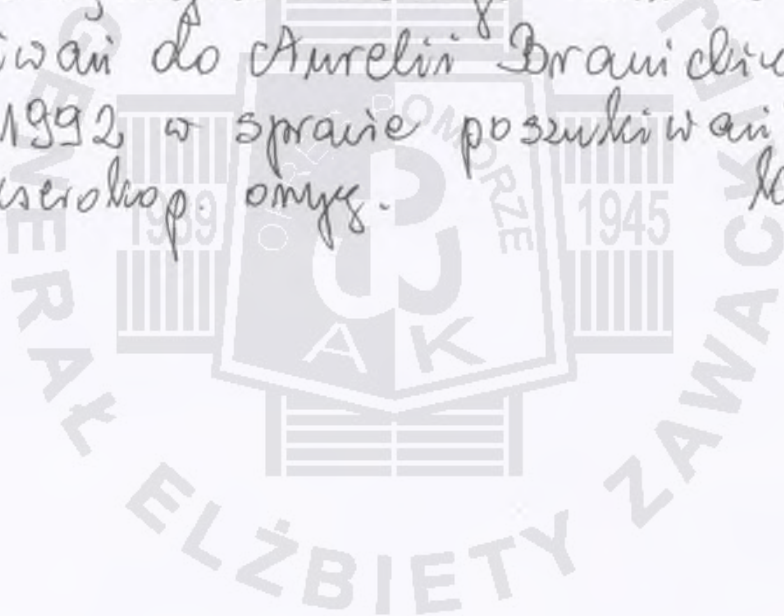
1) uzupełn. relacja k. 5 s. 1-6

V. Nazwiskowe karty informacyjne k. —

VI Fotografie brak

1/2. Dokumenty Wacława Sto Soboty:

1. Kserokop. strony ks. wojskowej(?)
- opis z mogiła, opis o przybyciu
do gm. Swacwicze, k. 15.1
2. Orzeczenie Komisji Kwalifikacyjnej
przy Prezydium Woj. Rady Narodowej
w Poznaniu z 29.03.1951 w sprawie:
przyznania pensji po ojcu
Wacławie, kserokop. oryg. k. 15, 2-3
3. Pismo Międzynarodowego Biura
Poszukiwań do Aurelii Branickiej
z 2.12.1992 w sprawie poszukiwań
ojca, kserokop. oryg. k. 15, 4

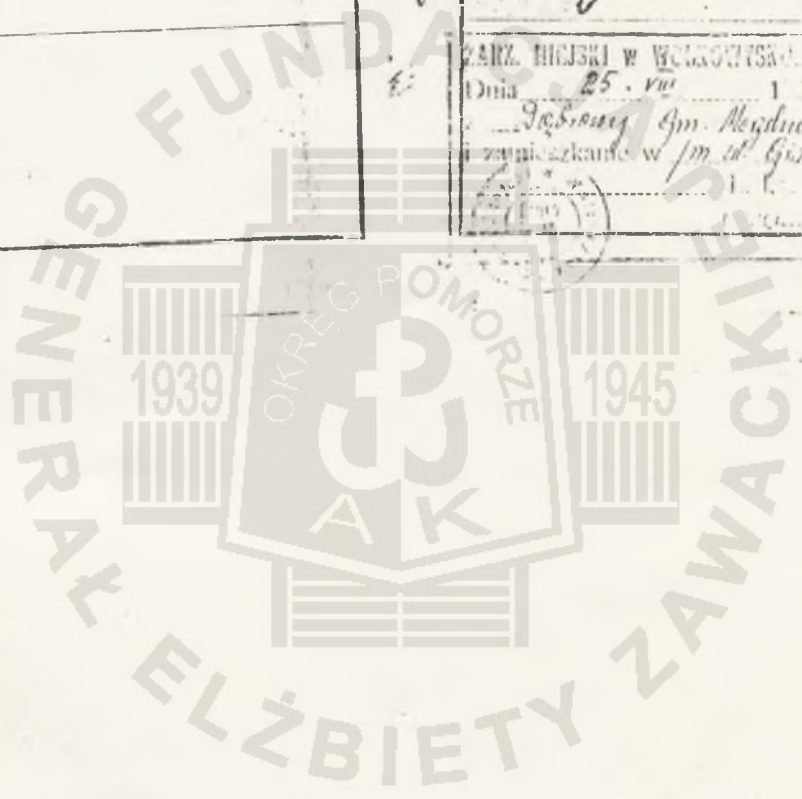

Hacelow 13 Sobota 1937

Dn. 9. XI 1937 r. zgłosił
 przybycie z Watkuszka
 i zamieszkanie w Trawnie
 gminy Iwacewicz
 podpis [Signature]

XIV. Poświadczenia
 zmian miejsca zamieszkania, odbytych ćwiczeń,
 zebrań kontrolnych (przybycie i odejście) i t. p.
 Stawił się do zebrań kontrolnych
 dnia 4. 4. 1923 przed Komisją
 Kontrolną w Starym Lubicu
 Stawił się do zebrań kontrolnych
 dnia 16. II 1927 przed Komisją
 Kontrolną w Mogilno
[Signature]
[Signature]

OKRĘG POMORZE
 1939 AK 1945
 ZARZĄDZNIK W WOLKOWIE
 Dnia 25. VII 1937 r. oświadczenie
Janusz Gm. Mędlino
 zamieszkanie w gm. Mędlino
693

112/2

Komisja Kwalifikacyjna
przy
Prezydium Woj. Rady Narod.
w Poznaniu
Nr WRN 2700-III/16/10V/50

Poznań, dnia 29. marca 1951

Za pocztowym dowodem doręczenia

Do Obyw. Soboty Aurelii
w/ Padniewku
pow.

O r z e c z e n i e

Na podanie Obyw. z dnia 27. grudnia 1947... wniesione do Komisji Kwalifikacyjnej przy Prezydium Miejskiej - Powiatowej Rady Narodowej w Poznaniu w sprawie przyznania zasiłku i pomocy po zamordowanym przez okupanta ojcu swym Maczawie którego śmierć nastąpiła dnia 19. lipca 1942... na skutek przekrojonej przynależności do organizacji podziemnej.

Komisja Kwalifikacyjna przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu, działająca na podstawie art. 3 ustawy z dnia 23.VII.1945r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najeżdżu hitlerowskiego (Dz.U.R.P. Nr. 30 poz. 180) znoveelizowanej ustawą z dnia 30.XII.1949r. o zmianie ustawy z dnia 23.VII.1945r. o zasiłkach i pomocy dla osób pozostałych po uczestnikach ruchu podziemnego i partyzanckiego poległych w walce o wyzwolenie Polski spod najeżdżu hitlerowskiego (Dz.U.R.P. Nr. 65 poz. 528), dekretu z dnia 13.XI.1945r. o zasiłkach i pomocy dla ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz.U.R.P. Nr. 28 poz. 121 z r. 1947) znoveelizowanego dekretem z dnia 26.X.1949r. o zmianie dekretu z dnia 13.XI.1945r. o zasiłkach i pomocy dla ofiar wrogów demokratycznego ustroju Polski (Dz.U.R.P. Nr. 55 poz. 435) na posiedzeniu swym w dniu 29. marca 1951

o r z e k z a

odmówić Obywatel... zasiłku i pomocy z braku podstaw prawnych. Okoliczność, że... przynależność do organizacji podziemnej

nie daje dostatecznej podstawy do zapotrzenia z tytułu wyżej cytowanej ustawy - dekretu ponieważ że Obyw. nie udowodnił - zgodnie z art. 1 omawianej ustawy, że... był uczestnikiem demokratycznego ruchu podziemnego lub partyzanckiego i nie poniósł śmierci w związku z walką o wyzwolenie Polski i zabezpieczanie w niej władzy ludowej, - zgodnie z art. 2... był jej wyłącznym... i... ten... był...

Ustawa powyższa nie omawia pomocy dla osób pozostałych po straconych w więzieniach, obozach oraz zmarłych w innych okolicznościach nie będących uczestnikami ruchu podziemnego lub partyzanckiego w okresie okupacji hitlerowskiej.

290/11300

./.

Dekret powyższy nie oznacza pomocy dla ofiar wojny demokratycznego ustroju Polski, których emigracja nastąpiła w innych okolicznościach niż przewidzianych w art. 1 dekretu.

Od orzeczenie niniejszego przysługuje Obywatel ... na podstawie art. 8 (2) wyżej cytowanej ustawy - dekretu prawo wniesienia odwołania do Głównej Komisji Kwalifikacyjnej przy Radzie Państwa w Warszawie za pośrednictwem Komisji Kwalifikacyjnej przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Poznaniu w terminie 14-to dniowym, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia.

Członkowie:

- /-/ Zdrojewska Anna
-
- /-/ Mściż Zdzisław
-
- /-/ Goćwinski Edmund
-
- /-/ Matelski Witold
-

/-/ Wł. Nigoi

Przewodniczący Komisji Kwalifik. przy Prezydium Wojewódzkiej Rady Narod. w Poznaniu

Protokółant:

- /-/ Dziurła Florian
-

W. zgodność:
[Signature]
 / Dziurła Florian /
 Ref. W.K.K.

Poznań, dnia 15 czerwca 1951 r.

12/4
SERVICE INTERNATIONAL DE RECHERCHES
INTERNATIONAL TRACING SERVICE
INTERNATIONALER SUCHDIENST

Arolsen, dnia 02.12.1992 r.
IH/ Fr

W. Pani.
Aurelia Branicka
ul. J. Porazinskiej 7 m 36

PL-85-792 Bydgoszcz

Nasz znak
(proszę podać)
I/D - 1 437 437

Dotyczy: pisma Pani(a), które nadeszło dnia 04.05.1990 r.

Szanowna Pani/Szanowny Panie!

Wracając do wyżej wspomnianego pisma Pani(a) musimy z przykrością poinformować, że jego opracowanie zajmie jeszcze dłuższy okres czasu.

W uzupełnieniu chcemy zaznaczyć, że w ostatnich latach do Międzynarodowego Biura Poszukiwań nadeszło więcej niż sto tysięcy listów z Polski. Większość tych listów musi zostać przetłumaczona na język niemiecki. Przy takim napływie podań nie udało się jednak uniknąć ogromnego zastoju, jaki z upływem czasu powstał zarówno u naszych tłumaczy, jak i przy rejestracji oraz przy opracowaniu poszczególnych podań.

Także w najbliższym czasie nie liczymy się z tym, że zmniejszy się liczba nadchodzących listów.

W związku z powyższym prosimy o wyrozumiałość, że czas ostatecznego załatwienia sprawy się wydłuży.

Zapewniamy Panią/Pana, że staramy się udzielić obszernych informacji wszystkim wnioskodawcom.

Przy tej okazji prosimy Panią/Pana o niemonitowanie swojej sprawy, gdyż prowadziłoby to do dalszego opóźnienia toczącego się opracowania.

W razie, gdyby potrzebowała Pani/Pan nasze zaświadczenie/informację do przedłożenia odpowiednim urzędom w Polsce, to prosimy okazać tam tą niniejszą tymczasową odpowiedź.

z serdecznymi pozdrowieniami

F. Ackermann
für die Archive

A-192.1
Jan. 1991

IV/1. Korespondencja - dot. działalności i życia
Soboty Wacława: (mnp. relacje)

1. List Kowalskiego Stanisława do córki
Wacława z 27. 11. 1967, kserokop. rękop. k. 1 s. 1
2. List Majchrowicza do córki Wacława
z 8. 11. 1967, napis kserokop (odpis) k. 1 s. 2-3
3. Pismo Czesława Słobin do:
5. 11. 1989, napis, kserokop. oryg. k. 1 s. 4
4. Pismo Aurelii Branickiej do Świat.
Zr. ŻAK w Bydgoszczy z 28. 01. 1993
dot. działalności i aresztowaniu ojca
Wacława, napis, kserokop. (zob. zob. poz. 1 i 2) k. 2 s. 5-6

IV/1/1

Soclaeren dn. 27.1.67r.

Szanowna Pani!

W odpowiedzi na list Sz. Pani z dnia 24.1.67r
Dziesięć Pani ze ojciec Pani Sobota Maciar
został rozstrzelany przez niemieców wraz z całą
grupą ludzi z Inwacemier. Rozstrzelani zostali oni
w Kosowie Goleckim a dom w spólnym dole
wykopanym przedtem przez żydów zostali
zakopani. Współca mogiła zabitych znajduje się
w Kosowie Pol. blisko domku z którym
urodził się T. Kosciuszko. Wyższemu do Baranowicz
zostali z całej grupy. Ks. Karanucki, Jabloniski
Kotolicki i Soltyśiak. Pierwszy 3-ech rozstrzelano
w Baranowiczach natomiast Soltyśiak, niekiedy
w Baranowiczach w więzieniu 3-miesięczny z
ocelą. Chociaż on pomimo pierwszego zginiecia.
Nieważy później się domniekało że przesłał do ludzi
z Inwacemier zginiecia mierzynie.
Pani ojciec miał być z mug w Nowomyślicach
Bywałemu mierzynie w państwa, ojciec robił mu
własne buty. Pani również dobre państwo
jako dziecko. Starszego Pani ojciec wraz z innymi
zginiecia mierzynie. Bardzo mi opisać i liście
Jeżeli będzie Pani płaciła się dowiedzieć dokładniej
starszego zginiecia. Proszę przyjechać osobistie

Z powierzeniem

Stowalski Stanisław

Stowalski

Stankiewicz

11/2

Szanowna Pani !

W związku z Pani prośbą zamieszczoną w Tygodniku "Kobieta i Życie" Nr 45 z 5.XI.67 spieszę poinformować ją o pewnych szczegółach, które być może dopomogą w dalszych poszukiwaniach.

7 lipcu 1942 mieszkałem w pobliżu Iwacewicz i fakt masowego aresztowania zamieszkałych tam Polaków był powszechnie znany, bo miasteczko było niewielkie. Opowiadano wtedy, że przyczyną aresztowania kilkunastu osób i to samych Polaków była ~~denuncjacja~~ ^{Kołodkiewicz} denuncjacja przybranego syna niejakiego p. ~~Kotkiewicza~~ ^{Kołodkiewicza} (syn ten flirtował z młodą żoną przybranego ojca). Rzekomo znaleziono w mieszkaniu K. spis członków polskiej tajnej organizacji ukryty w otworze wydrażonym w nodze stołowej. Trudno uwierzyć w taką naiwność członka tajnej organizacji, ale znając Kołodkiewicza można w to uwierzyć. Być może była to tylko mistyfikacja syna K., który chciał się pozbyć ojca. Musiała to być jednak jakaś "wsypa", bo masowe aresztowania przeprowadzono jednego rana. Z osób wymienionych przez Panią znałem tylko p. Szarneckiego, lecz on nie mógł być wśród aresztowanych, bo o ile mi wiadomo, zginął on wcześniej i w innej miejscowości. Ksiądz rzeczywiście był również aresztowany, chociaż nazwiska jego nie pamiętam. Ojca Pani również nie znałem. Wśród aresztowanych w tym dniu do dziś pamiętam tylko trzy nazwiska moich dobrych znajomych a mianowicie: inż. Osmólskiego - nadleśniczego, Mieczysława Wiśniewskiego i Józefa Józwiaka. Aresztowanych podobno rozdzielono na dwie grupy. Jedną skierowano do Baranowicz skąd podobno parę osób wróciło, wśród nich był niejaki Demidowicz, były restaurator. Na jego temat krążyły różne plotki, lecz nie należy to do rzeczy. Druga grupa została przewieziona do Kosowa Poleskiego. W grupie tej byli moi wysienceni znajomi. Zorganizowali oni ucieczkę z aresztu, w czasie której napewno zginął (według relacji brata) Mieczysław Wiśniewski, co się stało z inż. Osmólskim nigdy się nie dowiedziałem. Podobno tylko Józefowi udało się cało zbiec. Słyszałem już o tym po wojnie, lecz czy Józwiak żyje nie wiem, chociaż jeszcze nie byłby tak stary, liczyłby obecnie nie wiele ponad 60 lat.

To właśnie wszystko, co w interesującej Panią sprawie wiem, bo w Iwacewiczach przebywałem tylko w czasie wojny i to dość krótko, bo już z początkiem 1943 roku musiałem stamtąd wyjechać.

Wydaje mi się, że gdyby Pani odnalazła p. Józwiaka mógłby on Pani opowiedzieć szczegółowo o okolicznościach w jakich zginął Pani ojciec. Przed kilku laty mieszkali w Wałbrzychu ludzie pochodzący z Iwacewicz, lecz nie znam aktualnych ich adresów.

Życzę więc Pani pożądaných wyników w Jej smutnych poszukiwaniach.. Będę rad jeżeli się to z konieczności skąpą informacją przyczynię do

odnakeriema šlaciņš 7x 6ja

IV/1/3

Laure podroviema

1-1 Majdrowicz

Zielona Góra, chr. 8. M. 1967r.

Adres:

Adolf Majdrowicz

ul. Fabryczna 20b m.5

Zielona Góra

wypełnić drugiej stronie listu

27 kwietnia 1993r.

Z. Gódniewski

CZESŁAW HOŁUB

ul. Słowackiego 14 m. 1

3-110 Stargard Szczec.

IV/11/4

Szanowna Pani !

Bardzo serdecznie dziękuję za list i załączoną relację p.Majchrowicza.

Mimo że materiały na temat akcji niepodległościowej na Polesiu zbierałem od bardzo dawna, a n.b.zbieram je nadal, na temat Obwodu ZWZ/AK Kossów Poleski wiem bardzo mało, zwłaszcza do końca 1942 roku, niedy to teren ten mimo iż formalnie podległy Kom.Okręgu Polesie, był powiązany organizacyjnie z Kom.Obwodu w Baranowiczach które z kolei podlegały Okręgowi Nowogródek.

Z materiałów Nowogródzkich wynika, że w końcu 1941 r w Iwacewiczach był silny ośrodek ZWZ, następnie przemianowany/nie formalnie/ na Kom.Obwodu który został rozbity dużą wyspą w drugiej połowie 1942 r. Należy domniemywać, że były to aresztowania o których wspomina Pani w liście. O ile wiem aresztowania w Iwacewiczach nie pociągnęły za sobą wpadek w siatce Okręgu Polesie ani w Brześciu, ani w Kobryni, Pińsku czy najbliżej leżącym miasteczku Próżana.

Wiosną 1943 roku nastąpiła fala aresztowań również o charakterze wyspy, jak i represyjno-terrorystycznym po której Komenda Okręgu Polesie utraciła całkowity kontakt z Obwodem Kossów krypt."Kosa", "Kalina", "316".

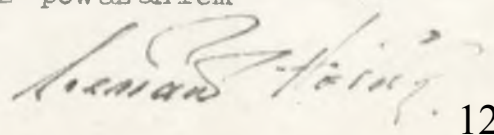
Bardzo żałuję, że nie mogę przekazać interesujących Panią informacji - sam chciałbym dużo więcej wiedzieć

Gdyby miała Pani jakieś informacje na temat Armii Krajowej na Polesiu polecam się łaskawej pamięci.

Łączę pozdrowienia.

Z poważaniem

Stargard 5.11.1989r

Aurelia Branicka
ul. J. Porazińskiej 7m.36
85 - 792 Bydgoszcz

Bydgoszcz, dn. 28.01.1993 r. ^{14/1/15}
Rel. M-644/1296

138

81

Wysłano dnia

28.04.93

Godz.

520 A/93

Światowy Związek żołnierzy
Armii Krajowej
w Bydgoszczy

Mój ojciec Wacław Sobota urodził się dn. 29.01.1894r. w Annowie k. Żnina, jako syn Stanisława i Pelagii z d. Kawka. W 1908 r. ukończył szkołę niemiecką. 28 stycznia 1916 r. został przymusowo wcielony do wojska niemieckiego, w którym walczył na froncie zachodnim pod Verdun w randze szeregowca w artylerii do 27 czerwca 1917 r., po czym znalazł się na terenie Francji. Nie wiem czy został wzięty do niewoli czy też udało mu się zbiec z niemieckiego wojska. W 1919 r. wrócił do kraju. W 1932 r. założył rodzinę. W 1933 r. ja przyszedłam na świat. Latem 1937 r. wyjechaliśmy wraz z ojcem na Kresy Wschodnie i zamieszkaliśmy w Iwaczach pow. Kosów Poleski. We wrześniu 1939 r. wkroczyli do nas Sowieci, w czerwcu 1941 r. wkroczyli Niemcy. Po wkroczeniu Niemców ojciec wstąpił w szeregi ZWZ - AK. Ponieważ ojciec biegle posługiwał się językiem niemieckim w mowie i piśmie oraz to, że pochodził z poznanskiego, Niemcy zatrudnili go w niemieckiej wojskowej komendanturze w charakterze tłumacza, co było bardzo przydatne dla organizacji akowskiej.

14 lipca 1942 r. w związku ze zdradą Gestapo aresztowało ponad 80 -ciu członków AK.

Aresztowani zostali i później rozstrzelani: ksiądz Alojzy Karamucki, Czesław Borucki, Jabłonski, Jasinski, Kołatkiewicz, Siekiera, inż. Osmólski, Mieczysław Wiśniewski, Konstanty Sawicki oraz mój ojciec Wacław Sobota. Więcej nazwisk nie pamiętam.

Zdrajcą był Tadeusz Kołatkiewicz - bratanek i wychowanek starszego p. Kołatkiewicza.

Czekam na ostateczną odpowiedź z Międzynarodowego Biura Poszukiwan w Arolsen.

W załączeniu:

kserokopia listu pana Adolfa Majchrowicza

-"

-"

-"

Stanisława Kowalskiego

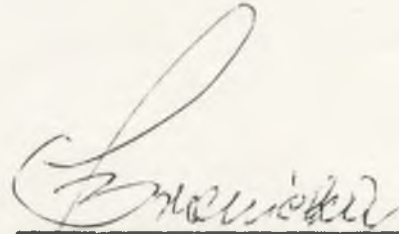
} zob. poz. 1 i 2 k

11/11/64

kserokopia listu pana Czesława Hołuba - poz. 3

2.1/3

- " - " - Orzeczenia Komisji Kwalifikacyjnej Prez. Woj. Rady Narodowej w Poznaniu
- " - " - danych z książeczki wojskowej
- " - " - pisma z Arolsen

/ A. Branicka /

o transportu

córka:
Aurelia Branicka
ul. J. Porazińskiego 7m 36
85-792 Bydgoszcz

M-644/1296

Poza Pom.
Kossów Poleski
ZWZ AK

1939 15
19/07-42 † Sobota Wacław

Sobota Wacław

